Talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

5.2.2026

Aihe:	VNS 9/2025 vp Valtioneuvoston selonteko: keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelma
Aika:	keskiviikkona 11.2. klo 11.00
Kuultava:	Suomen uusiutuvat ry
Asiantuntija:	Edunvalvontajohtaja Matias Ollila

Suomen uusiutuvat ry kiittää mahdollisuudesta esittää näkemyksensä keskipitkän aikavälin ilmastosuunnitelmasta (myöhemmin KAISU 3) eduskunnan talousvaliokunnalle.

Haluamme lausunnossamme korostaa erityisesti kahta periaatetta, jotka ovat olennaisia Suomen ilmastotavoitteiden onnistumiselle 2030-, 2035- ja 2040-aikajänteillä:

1. **päästövähennysten kustannustehokkuus**
2. **sähkön roolin voimakas kasvattaminen koko energiajärjestelmässä**

1. Suomen ilmastotavoitteet edellyttävät kustannustehokasta toteutusta

Taakanjakosektorin päästövähennyspolku on erittäin haastava ja edellyttää mittavia toimenpiteitä etenkin liikenteessä, lämmityksessä ja maataloudessa. Kustannustehokkaiden toimien korostaminen on välttämätöntä kahdesta syystä:

1.1. Kansantalouden kokonaiskustannusten hallinta

Päästöleikkaustoimien on oltava vaikuttavia ilman, että niihin käytetään enempää julkisia varoja kuin on välttämätöntä. Johdonmukaisella, pitkäjänteisellä ja ennakoitavalla politiikalla on merkittävä vaikutus siihen, miten vähäpäästöiset investoinnit toteutuvat kilpailukykyisesti ja oikea-aikaisesti. Uusiutuvan energian osalta on hyvä muistaa, että maatuulivoimaa rakennetaan markkinaehtoisesti ilman valtion taloudellista tukea.

1.2. Kustannustehokkuus ohjaa kohti sähköistämistä

Sähköistämisen vahvistaminen on monilla sektoreilla – kuten liikenteessä, rakennusten lämmityksessä ja teollisuudessa – suorin ja yleensä kokonaistaloudellisesti edullisin tapa vähentää päästöjä. Puhdas kotimainen uusiutuva sähkö on jatkossa **teollisuuden ja**

kotitalouksien edullisin energiamuoto, mikä tekee siitä suomalaisen ilmastopolitiikan ja teollisuuspolitiikan keskeisen välineen. Sähkö toimii myös raaka-aineena niissä teollisuuden prosesseissa, joita ei voi suoraan sähköistää, vaan jotka tarvitsevat välienergialähteenään vetyä. Tällaisia ovat esimerkiksi teräksen CO2-vapaa valmistaminen ja CO2-vapaa lentopolttoaine.

2. Sähköistäminen on Suomen ilmastopolitiikan vahva kivijalka

KAISU 3 korostaa sähköistämisen roolia päästöjen leikkaamisessa. Kotimaisella tuulivoimalla ja aurinkovoimalla tuotettu sähkö ovat tässä avainasemassa. Nostamme esiin ilmastoratkaisujen integroimisen laajasti yhteiskunnan perusinfraan esimerkiksi sähkö- ja energiajärjestelmän osalta.

2.1. Liikenne
Liikenne muodostaa yhä noin kolmanneksen taakanjakosektorin päästöistä. Sähköautojen osuuden kasvattaminen, latausinfrastruktuurin lisääminen ja vety- ja metaaniteknologioiden pilotointi pienentävät päästöjä kustannustehokkaasti. Latausinfra on viime vuosina kehittynyt merkittävästi ja ajoneuvojen akkukapasiteetti on jatkuvasti kasvanut. **Sähköautojen valjastus sähköjärjestelmän joustojen tueksi vahvistaisi liikenteen sähköistymisen perusteluja**, vähentäisi fossiilisen energian käyttöä ja vähentäisi päästöjä. Raskas liikenne ja lentoliikenne voidaan muuttaa CO2-vapaaksi vedyn kautta tehtävien synteettisten polttoaineiden avulla.

2.2. Rakennusten lämmitys
Öljylämmityksestä luopuminen ja lämpöpumppuinvestoinnit ovat tehokkaita ja aidosti kustannustehokkaita toimia. Sähköveron alennukset maatalouden ja muiden sektoreiden energiasiirtymän tukena ovat tärkeitä myös jatkossa**. Kaukolämmön sähköistyminen on erinomainen esimerkki energiamurroksen myönteisistä muutoksista, jossa välillä huonossa maineessa ollut kaukolämpö on puhdistunut hintakilpailukykyiseksi tuotteeksi. Samalla sähkökattilat toimivat kulutusjoustona sähkömarkkinoilla.**

2.3. Teollisuuden kilpailukyky
Uusiutuva energia mahdollistaa teollisuuden investoinnit. Kunnianhimoisista teollisuuden päästövähennystavoitteesta kiinni pitäminen on myös pitkäjänteistä politiikkaa. Siitä esimerkkinä on teollisuuden päästökauppa, joka on osoittanut toimivuutensa, ja fossiilisen energian käyttö vähenee koko ajan teollisuudessa. **Koska uusiutuva sähkö on ratkaisevassa roolissa fossiilisen energian korvaajana, pitää uusiutuvan energian investointiympäristön ja sääntelykehikon olla kansainvälisesti kilpailukykyisiä.** Toisin sanoen sääntelyn pitää olla tarkoituksenmukaista ja sujuvaa – itse esim. maatuuli- ja

aurinkovoiman rakentaminen on nopeaa. Myös teollisuudessa suuren kokoluokan kulutusjoustot ovat olennaisia. Taloudellisessa taantumassa puhtaan teollisuuden hankkeiden kannustaminen verohyvityksen kaltaisella keinolla on kannatettavaa.

3. Yhteenvetona

Ilmastotavoitteiden saavuttaminen edellyttää päätöksenteolta pitkäjänteisyyttä, sääntelyn johdonmukaisuutta ja hallinnollisten prosessien sujuvuutta yli vaalikausien. Ennakoitava ja yhtenäinen ohjauskehys luo investointivarmuutta, vahvistaa sähköistymisen edellytyksiä kaikilla sektoreilla ja mahdollistaa kustannustehokkaat päästövähennykset niin teollisuudessa, liikenteessä kuin lämmityksessäkin. **Sosiaalisen hyväksyttävyyden kannalta on olennaista, että kunnanhimoiset ilmastotavoitteet ja niiden mukaiset ilmastoteot tuovat hyötyjä suomalaisille paikallisesti sekä kansakuntana.**

Korostamme, että Suomen tulee sitoutua johdonmukaisesti sähköistämiseen perustuvaan ilmastopolitiikkaan, jossa sääntely on selkeää ja investointiprosessit sujuvia. **Kun päätöksenteko rakentuu yli vaalikausien ulottuvalle toimintavarmuudelle, Suomi voi edetä kohti hiilineutraaliutta kilpailukykyisesti ja kustannustehokkaasti.**

Kunnioittaen,

Matias Ollila, edunvalvontajohtaja, Suomen uusiutuvat ry
puh. 040 124 7411, matias.ollila@suomenuusiutuvat.fi